

Sortförsök i höstråg

SAMMANFATTNING

Under år 2013 skördades tre sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-201. Försöken var utlagda hos följande försöksvärdar:

- Mikael Rönholm, Sjöbo (Område 1 A)
- Fredrik Sassner, Löberöd (Område 3)
- Sixten Johnsson, Fjälkinge (Område 4B)

2013 var för höstrågen ett medelår där enbart Löberödsförsöket hade en medelskörd över tio ton. Skörden i mätarsorten Evolo var 8 950 kilo per hektar, vilket kan jämföras med femårsmedelskörden som är 9 670. Behandlingseffekten med svamppreparat var i genomsnitt lägre i år jämfört med femårsmedeltalet.

RESULTAT

Avkastning

Om det skiljer mer är 570 kilo i avkastning mellan sorterna i årets försök är det statistiskt signifikant skillnad i avkastning mellan sorterna. I årets försök var det flera sorter, Palazzo, Guttino, Mephisto (två års provning), Brasetto (två års provning) och Satellit (ett års provning), som hade en signifikant högre skörd än mätaren Evolo. Marcelo, Marcelo leden med en lägre utsädesmängd (50 respektive 75 %) samt Evolo med en 50 procentig utsädesmängd hade signifikant lägre skörd än mätaren. Marcelo är även den enda populationssorten som varit med i provning detta år. Det var ingen statistiskt signifikant skillnad i avkastning mellan de andra sorterna. Bland femårsmedeltalen är Marcelo den sort som avkastar lägst och Palazzo den som avkastar högst.

Behandlingseffekt 2013

Störst effekt av svampbehandlingen 2013 var i sorten Evolo på 660 kilo per hektar och minst effekt i sorten Herakles. Det var generellt små svampangrepp, men i två av försöken gav det ändå i medeltal en skördeökning mellan 700 och 1 000 kilo per hektar. Av de sorter som provats i minst tre år har Visello störst effekt av svampbehandlingen med en merskörd på 870 kilo per hektar och Herakles minst effekt med en merskörd på 320 kilo per hektar.

Sortegenskaper 2009–2013

Merparten av sorterna har en bättre stråstyrka, längre strå längd, lägre rymdvikt/liter-vikt och lägre falltal än mätarsorten Evolo.

De enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida (www.skaneforsoken.nu).

Tabell 1. Kärnskörd av höstråg i Skåne Medeltal av riks- och länsförsök

SORT	Typ rad	2009 - 2013			2009		2010		2011		2012		2013		
		kärna kg/ha	rel tal	ant. förs	rel tal	ant. förs	rel tal	ant. förs	rel tal	ant. förs	rel tal	ant. förs	kärna kg/ha	rel tal	ant. förs
LPH Evoloskörden						10910		8570		8780		11040			
LPH Evolo 71 (SW) EU	HY	9 670	100	15	100	3	100	3	100	3	100	3	8 950	100	3
LPH Visello, 68 (SSd) H EU	HY	9 320	96	15	95	3	91	3	98	3	95	3	9 290	104	3
LPP Marcelo, 03 (SSd) EU	P	8 610	89	15	83	3	88	3	91	3	92	3	8 210	92	3
SWHY Caspian 28363	HY	9 400	97	15	96	3	90	3	101	3	96	3	9 360	105	3
SW Raskens 07159 H	HY	9 430	98	8	96	1	91	1			96	3	9 450	106	3
LPH Palazzo (SSd) EU	HY	10 140	105	12			102	3	107	3	104	3	9 930	111	3
D Herakles SH (SSd) EU	SHY	9 000	93	12			86	3	93	3	93	3	9 090	102	3
D Helltop H (SW) EU	HY	9 470	98	12			92	3	100	3	105	3	8 620	96	3
Sortblandning		9 110	94	9					95	3	94	3	9 020	101	3
KWS Guttino H (SSd) EU	HY	9 940	103	9					102	3	104	3	9 740	109	3
SU Alesi H (SSd) EU	HY	9 960	103	9					102	3	107	3	9 510	106	3
SU Mephisto H (SSd) EU	HY	10 470	108	6							110	3	9 990	112	3
KWS Brasetto H (SW) EU	HY	9 970	103	6							103	3	9 740	109	3
Marcelo 50 % utsäde	P	8 080	84	6							90	3	7 340	82	3
Marcelo 75 % utsäde	P	8 310	86	6							90	3	7 820	87	3
Evolo 50 % utsäde	HY	8 770	91	6							97	3	8 050	90	3
Evolo 75 % utsäde	HY	9 010	93	6							98	3	8 410	94	3
SU Satellit H (SSd) EU													10 380	116	3
-X- CV% REP		9 330	3,9	15	3,3	3	4,1	3	4,1	3	4	3	9 050	3,8	3
LSD PROB F1		560	.0001		.0042		.0027		.0065		.0001		570	.0001	

* Hy anger hybridråg, P anger populationsråg. SHY står för en syntetisk hybrid.
En sortblandning med, Amilo, Marcelo, Evolo och Visello lades ut första gången 2011 och kommer att bli mätare på sikt.

Tabell 2. Jämförelse mellan hösträgsorter i svampbehandlade och obeh. led

SORT	Behandlingseffekt 2013						Behandlingseffekt 2009-2013					
	Obehandlat			Mer-skörd f. beh. kg/ha	Behandlat		Obehandlat			Mer-skörd f. beh. kg/ha	Behandlat	
	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs		Skörd kg/ha	Rel. tal	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs		Skörd kg/ha	Rel. tal
LPH Evolo 71 (SW) EU	8 620	100	3	660	9 280	100	9 350	100	15	630	9 980	100
LPH Visello, 68 (SSd) H EU	9 130	106	3	310	9 440	102	8 890	95	15	870	9 760	98
LPP Marcelo, 03 (SSd) EU	8 130	94	3	150	8 280	89	8 420	90	15	390	8 810	88
SWHY Caspian 28363	9 220	107	3	280	9 500	102	8 990	96	15	830	9 820	98
SW Raskens 07159 H	9 260	107	3	370	9 630	104	9 100	97	8	680	9 780	98
LPH Palazzo (SSd) EU	9 920	115	3	10	9 930	107	9 930	106	12	410	10 340	104
D Herakles SH (SSd) EU	9 190	107	3	-190	9 000	97	8 840	95	12	320	9 160	92
D Helltop H (SW) EU	8 410	98	3	430	8 840	95	9 240	99	12	450	9 690	97
Sortblandning	8 870	103	3	300	9 170	99	8 900	95	9	420	9 320	93
KWS Guttino H (SSd) EU	9 660	112	3	170	9 830	106	9 760	104	9	360	10 120	101
SU Alesi H (SSd) EU	9 240	107	3	540	9 780	105	9 630	103	9	670	10 300	103
SU Mephisto H (SSd) EU	9 960	115	3	70	10 030	108	10 340	111	6	250	10 590	106
KWS Brasetto H (SW) EU	9 730	113	3	10	9 740	105	9 750	104	6	450	10 200	102
Marcelo 50 % utsäde	7 170	83	3	340	7 510	81	7 940	85	6	270	8 210	82
Marcelo 75 % utsäde	7 780	90	3	80	7 860	85	8 260	88	6	90	8 350	84
Evolo 50 % utsäde	7 760	90	3	570	8 330	90	8 360	89	6	820	9 180	92
Evolo 75 % utsäde	8 150	95	3	510	8 660	93	8 690	93	6	640	9 330	93
SU Satellit H (SSd) EU	10 150	118	3	450	10 600	114						
-X- CV% REP	8 910	4	3		9 190	5,4	9 080	5,1	15		9 580	4,2
LSD PROB F1	590	.0001			820	.0001	700	.0001			510	.0001

Svampbehandling: 2007 - 2009, St 43 - 45, 0,25 l Amistar + 0,8 l Stereo

Svampbehandling: 2010 - 2013, St 31, 0,25 l Flexity + 0,25 l Tilt Top + St 45, 0,4 l Proline + 0,25 l Comet

	Medelskörd mätarsort/sortblandning - 2ggr LSD
	Medelskörd mätarsort/sortblandning - 1ggr LSD
	Medelskörd mätarsort/sortblandning + 1ggr LSD
	Medelskörd mätarsort/sortblandning + 2ggr LSD

Tabell 3. Höstråg. Områdesvis indelning 2009 - 2013. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1 A			Område 3			Område 4 B		
	kärna kg/ha	rel tal	ant. förs	kärna kg/ha	rel tal	ant. förs	kärna kg/ha	rel tal	ant. förs
LPH Evolo 71 (SW) EU	10 580	100	4	10 210	100	6	8 350	100	5
LPH Visello, 68 (SSd) H EU	9 860	93	4	9 910	97	6	8 160	98	5
LPP Marcelo, 03 (SSd) EU	9 140	86	4	9 060	89	6	7 680	92	5
SWHY Caspian 28363	9 970	94	4	10 290	101	6	7 870	94	5
SW Raskens 07159 H	9 480	90	1	10 260	100	3	8 120	97	4
LPH Palazzo (SSd) EU	11 080	105	3	10 630	104	5	8 740	105	4
D Herakles SH (SSd) EU	9 440	89	3	9 600	94	5	7 790	93	4
D Helltop H (SW) EU	10 320	98	3	9 890	97	5	8 460	101	4
Sortblandning	9 900	94	2	9 630	94	4	7 810	94	3
KWS Guttino H (SSd) EU	10 600	100	2	10 440	102	4	8 800	105	3
SU Alesi H (SSd) EU	10 310	97	2	10 560	103	4	9 030	108	3
SU Mephisto H (SSd) EU	11 050	104	1	11 000	108	3	9 430	113	2
KWS Brasetto H (SW) EU	10 120	96	1	10 500	103	3	8 960	107	2
Marcelo 50 % utsäde	9 650	91	1	8 320	81	3	7 060	85	2
Marcelo 75 % utsäde	9 390	89	1	8 700	85	3	7 220	86	2
Evolo 50 % utsäde	9 720	92	1	9 210	90	3	7 850	94	2
Evolo 75 % utsäde	9 810	93	1	9 560	94	3	7 970	95	2
-X- CV% REP	10 020	3,8	4	9 870	1,7	6	8 190	3	5
LSD PROB F1	1 260	.0306		720	.0001		580	.0001	

OBS! Om antalet försök är färre än 3 är jämförelsen av relativtalen ganska osäker.

Tabell 4. Sortegenskaper i höstråg åren 2009 - 2013.
Egenskaper i behandlade led, sjukdomar i obehandlade

SORT	Vatten- halt %	Strå- styrka %	Strå- längd cm	Mogn. dagar **	Vinter- hårdig %	Liter- vikt g	Tusen- kornv. g	Protein % av ts	Falltal sek	Brun- rost %	Mjöl- dagg %	Sköld- fläck %
LPH Evolo 71 (SW) EU	18,7	80	120	312	95	772	37,0	7,9	297	5	4	6
LPH Visello, 68 (SSd) H EU	0,3	1	3	0	1	-3	-0,5	-0,1	-17	-1	1	0
LPP Marcelo, 03 (SSd) EU	-0,1	1	16	-1	-1	-6	0,6	0,5	-54	-3	1	0
SWHY Caspian 28363	-0,4	3	10	0	-2	-17	-2	-0,2	-43	-1	4	0
SW Raskens 07159 H	-0,3	0	9	-1	3	-7	-3,2	0,1	-32	0	3	1
LPH Palazzo (SSd) EU	-0,5	1	6	1	1	-4	0,2	-0,3	-36	0	0	0
D Herakles SH (SSd) EU	-0,1	5	9	1	1	-5	-1,2	0,4	-49	-1	2	0
D Helltop H (SW) EU	-0,5	9	10	0	-4	11	1,2	0,7	-70	-3	0	1
Sortblandning	-0,2	4	10	0	-1	-6	-0,9	0	-7	-2	0	0
KWS Guttino H (SSd) EU	0	5	-1	0	0	-3	-1,7	-0,3	-3	-1	1	0
SU Alesi H (SSd) EU	-0,6	-2	6	-1	-1	-8	-2,2	0	-86	-2	2	-2
SU Mephisto H (SSd) EU	-0,5	-2	5	-1	3	-1	-2,4	0,1	-31	-2	0	-1
KWS Brasetto H (SW) EU	-0,1	8	3	0	2	-13	-2,1	-0,2	-34	-2	0	-1
Marcelo 50 % utsäde	0,4	6	19	1	-19	-3	1,8	0,9	-34,0	-2	1	1
Marcelo 75 % utsäde	-0,2	5	17	0	-11	-3	-0,2	0,6	-39,0	-2	0	3
Evolo 50 % utsäde	0,4	7	3	1	-16	-3	1,1	0,1	-29	-1	1	1
Evolo 75 % utsäde	-0,1	-2	-1	0	-5	0	0	-0,1	-18	2	1	-1
-X- CV% REP	18,6	83	127	312	92	768	36,3	8,0	263	4	5	6
LSD PROB F1	0,5	8	4	2	7	8	1,8	0,3	44	2	4	3

Sortegenskaper för Amilo. Övriga med avvikelser från Amilo, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd

**) Plus betyder senare mognad

BESKRIVNING AV DE OLIKA SORTERNA

EVOLO (SW), tysk hybridsort med hög avkastning. Sorten är kortvuxen med en medelgod stråstyrka och ett mycket högt falltal.

VISELLO (SSd), tysk hybridsort med hög avkastning. Sorten är kortvuxen med en medelgod stråstyrka och ett mycket högt falltal.

MARCELO (SSd), populationssort från Tyskland med för populationsorter god avkastning men halkar efter hybridsorterna i avkastning. Den är längre än samtliga hybrid- och semihybridsorter, har en medelgod stråstyrka men ett lågt falltal.

SWHY CASPIAN, tysk-svensk hybrid-sort med hög avkastning. Den är medellång med en medelgod stråstyrka och ett medelbra falltal men en lägre rymdsvikt.

SW RASKENS, svensk hybridsort med hög avkastning. Sorten är medellång och har en medelgod stråstyrka och ett medelbra falltal.

PALAZZO (SSd), tysk hybridsort med en något högre avkastning. Den är medellång med en god stråstyrka och ett medelbra falltal.

HERAKLES (SSd), tysk hybridsort med en lägre avkastning. Den är medellång med en god stråstyrka men har ett lägre falltal.

HELLTOP (SW), tysk hybridsort med ljus kärna och hög avkastning. Sorten är medellång och har en mycket bra stråstyrka. Rymdsvikten är mycket hög men falltalet är lågt.

GUTTINO (SSd), tysk hybridsort med hög avkastning. Sorten är kortvuxen med god stråstyrka och ett mycket högt falltal.

ALESI (SSd), tysk hybridsort med hög avkastning. Sorten är medellång och har en medelgod stråstyrka. Rymdsvikten är något låg och falltalet är mycket lågt.